

Predmet C-800/23**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

28. prosinca 2023.

Sud koji je uputio zahtjev: Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, Afdeling Gent
(Prvostupanjski sud za Istočnu Flandriju, Odjel u Gentu, Belgija)**Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:**

15. prosinca 2023.

Optuženici:

DRINKS 52 BVBA

NZ

Druga stranka u postupku:

Minister van Financiën

Predmet glavnog postupka

Ovaj zahtjev za prethodnu odluku upućuje se u okviru postupka u kojem se protiv društva DRINK 52 BVBA i NZ-a (u daljnjem tekstu: optuženici) vodi kazneni postupak zbog povrede carinskog kaznenog prava – nezakonito posjedovanje trošarinske robe u komercijalne svrhe i nezakoniti uvoz te robe iz Njemačke i Nizozemske u Belgiju bez plaćanja belgijskih trošarina i naknade za ambalažu te bez odgovarajućeg odobrenja za trošarinsko skladište.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

U ovom zahtjevu za prethodnu odluku upućenom na temelju članka 267. UFEU-a traži se tumačenje članka 42. Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (u daljnjem tekstu: Carinski zakonik Unije) kako bi se doznalo je li [određivanje plaćanja] protuvrijednosti trošarinske robe u slučaju nemogućnosti predaje oduzete robe 1.

građanskopravna posljedica osuđujuće kaznene presude, a ne (kaznena) sankcija, te može li se ono 2. kumulirati s novčanom kaznom i 3. ublažiti.

Prethodna pitanja

1. Može li se članak 42. Carinskog zakonika Unije tumačiti na način da mu se ne protive nacionalna pravila poput onih iz članka 220. i članka 221. stavka 1. Algemene weta inzake douane en accijnzen (Opći zakon o carinama i trošarinama, u daljnjem tekstu: AWDA), članaka 1382. i 1383. Burgerlijk Wetboek (Građanski zakonik) te članaka 44. i 50. Strafwetboek (Kazneni zakonik), u skladu s kojima se određivanje plaćanja protuvrijednosti trošarinske robe u slučaju nemogućnosti predaje oduzete robe s obzirom na opća načela prava Unije u smislu članka 6. stavka 3. UEU-a ne smatra sankcijom kaznene prirode, čak ni samo sankcijom, nego građanskopravnom posljedicom osuđujuće kaznene presude?

2. Može li se članak 42. Carinskog zakonika Unije tumačiti na način da mu se s obzirom na opća načela prava Unije u smislu članka 6. stavka 3. UEU-a, a osobito s obzirom na načelo proporcionalnosti zajamčeno člankom 49. stavkom 3. Povelje, ne protive nacionalna pravila poput onih iz članka 220. i članka 221. stavka 1. AWDA-e, članaka 1382. i 1383. Građanskog zakonika te članaka 44. i 50. Kaznenog zakonika, u skladu s kojima se plaćanje protuvrijednosti trošarinske robe u slučaju nemogućnosti predaje oduzete robe može odrediti uz plaćanje novčane kazne, koja se obračunava primjenom koeficijenta množenja na iznos utajenog davanja?

3. Može li se članak 42. Carinskog zakonika Unije tumačiti na način da mu se s obzirom na opća načela prava Unije u smislu članka 6. stavka 3. UEU-a, a osobito s obzirom na načelo proporcionalnosti zajamčeno člankom 49. stavkom 3. Povelje, ne protive nacionalna pravila poput onih iz članka 220. i članka 221. stavka 1. AWDA-e, članaka 1382. i 1383. Građanskog zakonika te članaka 44. i 50. Kaznenog zakonika, u skladu s kojima nacionalni sud prilikom određivanja plaćanja protuvrijednosti trošarinske robe u slučaju nemogućnosti predaje oduzete robe nema ovlast ublažavanja kako bi uzeo u obzir konkretne okolnosti predmeta, osobito financijsku situaciju optuženika?

Navedene odredbe prava Unije

Povelja Europske unije o temeljnim pravima, članak 49. stavak 3.

Ugovor o Europskoj uniji, članak 6. stavak 3.

Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije, članak 42. stavci 1. i 2.

Navedeni nacionalni propisi

AWDA, članak 220., članak 221. stavak 1. i članak 265.

Građanski zakonik, članci 1382., 1383. i 1384.

Kazneni zakonik, članci 44. i 50.

Ministerieel besluit betreffende het fiscaal stelsel van drankverpakkingen onderworpen aan verpakkingsheffing en producten onderworpen aan milieutaks (Ministarska odluka o poreznom sustavu za spremnike za napitke na koje se obračunava naknada za ambalažu te za proizvode na koje se obračunava porez za zaštitu okoliša), članak 5.

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Zbog carinskog kaznenog djela koje su počinili optuženici 15. travnja 2020. pokrenute su kaznene istrage. Protiv optuženika vodi se kazneni postupak zbog tog kaznenog djela jer su u komercijalne svrhe na nezakonit način iz Njemačke i Nizozemske u Belgiju uvezli trošarinsku robu, i to 520 195,56 litara vode za piće, 750 082,06 litara limunade i 1772,40 litara sirupa.
- 2 Prilikom tog uvoza nisu plaćene belgijske trošarine niti naknada za ambalažu, koje treba platiti u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima, i optuženici nisu posjedovali odobrenje za trošarinsko skladište. Optuženici su utajom trošarina i naknade za ambalažu stekli znatnu imovinsku korist, koja se procjenjuje na 210 523,69 eura.
- 3 Tužitelj Minister van financiën (ministar financija, Belgija) zahtijeva plaćanje novčane kazne i utajenog davanja, kao i oduzimanje navedene količine pića.
- 4 Osim toga, zahtijeva da se optuženicima naloži plaćanje protuvrijednosti navedenih pića, koja se procjenjuje na ukupan iznos od 479 966,34 eura, s obzirom na to da se ta roba ne može oduzeti jer je optuženici više ne mogu predati.
- 5 Sud koji je uputio zahtjev odlučio je uputiti Sudu Europske unije (u daljnjem tekstu: Sud) prethodna pitanja kako bi doznao je li [određivanje plaćanja] protuvrijednosti trošarinske robe u slučaju nemogućnosti predaje oduzete robe 1. građanskopravna posljedica osuđujuće kaznene presude, a ne (kaznena) sankcija, te može li se ono 2. kumulirati s novčanom kaznom i 3. ublažiti.

Ključni argumenti stranaka glavnog postupka

- 6 Optuženici tvrde, među ostalim, da ne samo da nije dopušteno izreći im novčanu kaznu, nego nije ni dopušteno da im se usto naloži i plaćanje protuvrijednosti robe

(odnosno iznosa koji odgovara vrijednosti robe izuzete ispod carinskog nadzora) ako roba fizički ne postoji.

- 7 Drugooptuženi upućuje na presudu Suda koji je u sličnom slučaju već odlučio da obvezu osobe odgovorne za prekršaj da povrh financijske sankcije plati i protuvrijednost robe treba kvalificirati kao sankciju (presuda od 4. ožujka 2020., Schenker, C-655/18, EU:C:2020:157, t. 40., u daljnjem tekstu: presuda Schenker).

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 8 Sud koji je uputio zahtjev utvrđuje da je točno da belgijsko carinsko zakonodavstvo ne sadržava zakonsku odredbu na temelju koje se optuženicima može naložiti plaćanje protuvrijednosti oduzete robe, ali da je takvo postupanje općeprihvaćeno u sudskoj praksi najviših belgijskih sudova.
- 9 U sudskoj praksi Hofa van Cassatie (Kasacijski sud, Belgija) i Grondwettelijk Hofa (Ustavni sud, Belgija) odlučeno je, među ostalim, da:
- i. se određivanje [plaćanja] protuvrijednosti oduzete robe ne smatra sankcijom kaznene prirode, nego građanskopravnom posljedicom osuđujuće kaznene presude kojom je određeno posebno oduzimanje;
  - ii. određivanje plaćanja protuvrijednosti predstavlja slučaj primjene članka 1382. i 1383. Građanskog zakonika, članka 44. Kaznenog zakonika, na kojem se temelji nadležnost kaznenog suda, i članka 50. Kaznenog zakonika o određivanju solidarnog plaćanja naknade štete u slučaju više počinitelja;
  - iii. je oduzimanje robe kazna koja je izričito propisana člankom 221. stavkom 1. AWDA-e i da iz same njezine prirode proizlazi da počinitelji u slučajevima navedenima u članku 220. AWDA-e razumno trebaju očekivati da će im kazneni sud naložiti plaćanje protuvrijednosti ako ne predaju oduzetu robu;
  - iv. cilj određivanja plaćanja protuvrijednosti nije nadoknada štete prouzročene samim kaznenim djelom, nego štete koja nastaje zato što roba koju treba oduzeti ne postoji; i
  - v. da kazneni sud ne može umanjiti iznos protuvrijednosti robe.
- 10 Prethodna razmatranja dovode do utvrđenja da se optuženicima u Belgiji, u slučaju kad oduzeta roba više ne postoji, može naložiti plaćanje protuvrijednosti te robe zajedno s novčanom kaznom koja se izriče zasebno i poreznopravnim zahtjevom za plaćanje utajenog davanja.
- 11 Sud koji je uputio zahtjev navodi da se u belgijskom carinskom kaznenom pravu ne pravi razlika između situacije u kojoj se oduzeta roba izuzima iz poslovnih transakcija i situacije u kojoj ona fizički ne postoji.

- 12 Suprotno tomu, Sud u presudi Schenker jasno razlikuje ta dva slučaja. Osobito se čini da Sud prihvaća određivanje plaćanja protuvrijednosti samo kada je roba oduzeta i izuzeta iz poslovnih transakcija. Naime, Sud je u točki 44. te presude naveo da obveza plaćanja protuvrijednosti robe pod okolnostima u predmetu u kojem roba nije oduzeta nije proporcionalna, i to neovisno o činjenici da se ta sankcija dodaje već zasebno izrečenoj financijskoj sankciji.
- 13 S obzirom na prethodna razmatranja nije sigurno je li belgijska sudska praksa u skladu s pravom Unije. Zbog toga sud koji je uputio zahtjev upućuje Sudu navedena prethodna pitanja.

RADNI DOKUMENT